

SMĚRNICE REKTORA Č. 2/2024

OMBUDSOSOBA UJEP

SMĚRNICE PRO UJEP

doc. RNDr. Jaroslav Koutský, Ph.D., rektor

Platná od:	22. 2. 2024
Účinná od:	22. 2. 2024
Zpracoval/a:	Mgr. Lucie Tesařová

Čl. I

Základní ustanovení a principy činnosti ombudsosoby

- 1) Touto směrnicí se na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (dále jen „univerzita“) upravuje pozice Ombudsosoby UJEP (dále jen „ombudsosoba“).
- 2) Ombudsosoba je osobnost s vysokou mírou empatie, integrity a takových morálních vlastností, které zaručují, že při výkonu své funkce postupuje spravedlivě, důstojně, svědomitě, čestně a v souladu s dobrými mravy. Ombudsosoba vykonává svou funkci nezávisle a nestranně. Ombudsosoba nesmí přijímat od nikoho žádné pokyny, jak by měla postupovat či jaká doporučení by měla podávat.
- 3) Na ombudsosobu se mohou osobně nebo písemně obracet členové/členky akademické obce, ostatní pracující univerzity a osoby v obdobném postavení, jako jsou např. studující kurzů celoživotního vzdělávání, uchazeči/uchazečky přihlášení ke státní rigorózní zkoušce nebo zahraniční studující na výměnném pobytu. Nikdo nesmí být jakýmkoliv způsobem postihován, znevýhodňován ani jinak krácen na svých právech proto, že se obrátí na ombudsosobu.
- 4) Ombudsosoba zachovává mlčenlivost o veškerých skutečnostech, o kterých se dozvěděla v souvislosti s výkonem své funkce a které mohou vést k identifikaci autorů podnětu či jiných citlivých informací.
- 5) Ombudsosoba postupuje tak, aby byl podnět objasněn v nezbytném rozsahu na základě zjištěných objektivních skutečností.
- 6) Závěry ombudsosoby mají pouze doporučující charakter. Ombudsosoba nenahrazuje rozhodování jiných orgánů.
- 7) Ombudsosoba je oprávněna požadovat součinnost od všech orgánů univerzity, všech fakult a součástí a tyto mají povinnost ji poskytnout. Ombudsosoba je také oprávněna požádat o součinnost zaměstnance nebo studující.

Čl. II

Obsazení pozice ombudsosoby

- 1) Pozice ombudsosoby univerzity je obsazována rektorem/kou univerzity na základě otevřeného výběrového řízení podle Řádu výběrového řízení univerzity. Počet osob ve výběrové komisi je lichý. Zastoupení ve výběrové komisi je následující: za akademický senát UJEP je jmenována jedna osoba z řad studujících a jedna z akademické obce. Jednou osobou je zastoupena každá fakulta, kterou jmenuje děkan/ka. Rektor/ka jmenuje do výběrové komise jednu osobu z rektorátu. Vedoucí zaměstnaneckého odboru zajišťuje celý průběh výběrového řízení a bývá zpravidla součástí výběrové komise. Administrativní část výběrového řízení je v gesci personálního oddělení Zaměstnaneckého odboru UJEP.
- 2) Ombudsosoba má zpravidla zkušenosti s mediací, krizovou intervencí, v oblasti práva, lidských práv, řešení konfliktů, poradenství nebo správy lidských zdrojů a orientuje se v akademickém prostředí.
- 3) Ombudsosoba má vysokoškolské vzdělání na magisterské úrovni v oboru psychologie/práva/sociální práce/pedagogiky/genderových studií nebo příbuzných oborů.
- 4) Pracovní pozice ombudsosoby je neslučitelná s vedoucími funkcemi v rámci univerzity, fakult a součástí, se členstvím v Akademickém senátu univerzity nebo fakulty, členstvím ve Vědecké radě univerzity, fakulty nebo jiné součásti, členstvím v Etické komisi univerzity nebo fakulty, členstvím ve Správní radě univerzity, členstvím v disciplinární komisi fakulty a v případě manažera akreditací a osob garantujících studijní programy.
- 5) Ombudsosoba musí upozornit rektora a předsedu/předsedkyni Akademického senátu univerzity na možný vznik střetu zájmů, který by byl v rozporu s výkonem funkce ombudsosoby.

- 6) S ombudssosobou je sjednáván pracovní poměr na dobu tří let s možností opětovného uzavření.
- 7) Funkční období pozice ombudssosoby zaniká:
 - a) doručením písemné rezignace rektorovi/ce,
 - b) vznikem neslučitelnosti dle odstavce 4,
 - c) uplynutím funkčního období,
 - d) ukončením pracovního poměru z důvodů uvedených v zákoníku práce.
- 8) Rektor/ka může ukončit pracovní poměr ombudssosoby výpovědí po vyjádření Akademického senátu univerzity nebo na návrh Akademického senátu univerzity, jestliže ombudssosoba neplní své úkoly nebo existuje pochybnost o morální způsobilosti funkci dále zastávat.
- 9) Ombudssosobě náleží mzda, kterou stanoví rektor/ka.

Čl. III

Náplň činnosti ombudssosoby

- 1) Ombudssosoba působí zejména preventivně a metodicky. Prošetřování konkrétních podnětů se ombudssosoba věnuje, má-li důvodné pochybnosti, že jiný orgán nepostupoval v souladu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy univerzity nebo její součástí, nebo není žádný jiný orgán příslušný, případně pokud si osoba podávající podnět (dotčená osoba) nepřeje oslovit příslušný orgán z důvodu obavy z podjatosti nebo jiného nebezpečí pro svou osobu. Ombudssosoba svými závěry nemění, neruší, ani nenahrazuje rozhodnutí těchto orgánů. Ombudssosoba není oprávněna zasahovat do činnosti a rozhodování jiných orgánů, nejedná jako správní orgán, nerozhoduje o právech a povinnostech studujících a nevykonává činnost v pracovněprávních vztazích.
- 2) Mezi hlavní činnosti ombudssosoby zejména patří:
 - a) prošetřování podnětů k ochraně práv dotýkajících se působnosti UJEP, zejména práv zaměstnanců/kyň, práv studujících, nerovného zacházení, diskriminace, šikany, sexuálního obtěžování, neetického chování, akademické integrity, bossingu, mobbingu, střetu zájmů, nedůvodných průtahů a případů, kdy příslušný orgán nekoná, porušování právních předpisů včetně vnitřních předpisů univerzity,
 - b) poskytování pomoci a poradenství stranám konfliktu,
 - c) tvorba stanovisek a doporučení při řešení konkrétních případů,
 - d) realizace Gender Equality Plan (GEP) na UJEP,
 - e) koordinační, metodická, preventivní činnost v oblasti ochrany práv, zejména analýza zjištěných podnětů a problémů, předkládání návrhů pro systémová řešení, včetně spolupráce na řízení rizik a utváření bezpečného prostředí na akademické půdě UJEP.
- 3) Ombudssosoba vyřizuje podněty bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů, ve složitějších případech do 60 dnů od obdržení podnětu. O každém podnětu ombudssosoba vypracuje zprávu o prošetření, pokud není dále určeno jinak. O vyřízení podnětu ombudssosoba vyrozumí dotčenou osobu.
- 4) V případě odmítnutí součinnosti podle čl. 1 odst. 7 tuto skutečnost ombudssosoba uvede ve své zprávě o prošetření. V případě pochybností o možnosti poskytnout informace ombudssosobě náleží konečné rozhodnutí rektorovi.
- 5) Ombudssosoba je oprávněna prošetřovat konkrétní situace i z vlastní iniciativy. Ombudssosoba v prošetřování podnětu zkoumá, zda příslušný orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy včetně vnitřních předpisů univerzity a součástí.
- 6) Pokud si osoba podávající podnět nepřeje uvést vůči jiným orgánům univerzity nebo součástí svou totožnost, ombudssosoba jej může v těchto jednáních zastupovat svým jménem. Takto může učinit až po ověření identity dotčené osoby a prověření podnětu v nezbytném rozsahu umožňujícím se důvodně domnívat, že návrh je oprávněný.

Ombudsosoba nemůže podávat v zastoupení dotčené osoby podnět Etické komisi univerzity.

- 7) Pokud ombudsosoba zjistí, že podnět je šikanózního charakteru, jde o opakovaně odložený podnět, podnět podaný neoprávněnou osobou, kverulantství, podnět mající za cíl poškodit jiného nebo dobré jméno univerzity, věc nespadá do její působnosti a je již projednávána příslušným orgánem, nebo jde o jednání směřující nahradit rozhodnutí či stanovisko příslušného orgánu, ombudsosoba podnět odloží a vyrozumí o tom podatele. Jestliže ombudsosoba obdrží podnět bez možnosti ověření totožnosti dotčené osoby, je takový podnět považován pouze za obecnou připomínku.
- 8) V případě, že se dotčená osoba domnívá, že ombudsosoba v její věci nejednala řádně a včas, může se obrátit na rektora.
- 9) Podněty proti konkrétním osobám či orgánům ombudsosoba řeší zpravidla s těmito osobami či orgány. Snaží se zejména o nalezení smírného řešení. Jestliže není řešení možné nebo nebyla zjednána náprava v případech nesprávného postupu, obrátí se ombudsosoba na nadřízeného dotčené osoby. V případě, že se jedná o podnět proti kolektivnímu orgánu, ombudsosoba řeší tento podnět s předsedou/předsedkyní tohoto orgánu. V případě, že není možné určit nadřízenou osobu nebo jednání nevedlo k nápravě, obrátí se ombudsosoba na rektora/ku, děkana/ku nebo ředitele/ku příslušné součásti. V případě podnětu proti děkanovi/ce nebo řediteli/ce součásti se ombudsosoba obrací na rektora/ku. Jestliže ombudsosoba řeší chování mezi studujícími, obrací se na proděkana/ku pro studium dané fakulty, na které jsou studující zapsáni. Pokud ombudsosoba řeší situaci mezi zaměstnanými, obrací se na nejbližší jim společně nadřízenou osobu nebo na nejvýše postavenou osobu dané fakulty, pracoviště.

Čl. IV

Vztah k jiným orgánům

- 1) Ombudsosoba má právo se účastnit zasedání orgánů univerzity a součástí s právem poradního hlasu po předchozí domluvě s předsedou/předsedkyní či vedoucím příslušného orgánu. Příslušné orgány mají povinnost se závěry ombudsosoby zabývat a ombudsosoba má právo požadovat informaci, jak bylo s jeho doporučeními naloženo.
- 2) Jednotlivé orgány mají právo se na ombudsosobu obracet s podněty a žádostmi o metodická doporučení. Kolektivní orgány se na ombudsosobu obracejí prostřednictvím předsedy/předsedkyně nebo jiné pověřené osoby.

Čl. V

Vztah k rektorovi

- 1) Rektor/ka může dávat ombudsosobě podněty o prověření konkrétních situací či vytvoření koncepčních materiálů. Rektor/ka není oprávněn dávat ombudsosobě pokyny, jaké má učinit závěry a doporučení.
- 2) Ombudsosoba každoročně předkládá rektorovi/ce výroční zprávu o přijatých podnětech a dalších zjištěních v její působnosti. Součástí zprávy jsou zpravidla též doporučení pro zlepšení a kultivaci prostředí na univerzitě.

Čl. VI

Vztah k Akademickému senátu univerzity

- 1) Ombudsosoba alespoň jednou za kalendářní rok podává Akademickému senátu univerzity písemnou zprávu o své činnosti zahrnující informace o obdržených podnětech bez možnosti identifikace dotčených osob včetně podnětů odložených. Zpráva zpravidla zahrnuje též doporučení pro zlepšení a kultivaci prostředí na univerzitě včetně doporučení pro zlepšení institutu ombudsosoby.

- 2) Ombudsosoba se může účastnit zasedání orgánů Akademického senátu univerzity a soustavně s nimi spolupracuje. Jestliže jej Akademický senát univerzity vyzve, zúčastní se ombudsosoba jeho zasedání.
- 3) Jestliže prošetřovaný podnět směřuje proti rektorovi/ce a dle ombudsosoby rektor/ka v této věci neposkytuje součinnost, sdělí ombudsosoba tuto informaci předsedovi/předsedkyni Akademického senátu univerzity.

Čl. VII

Vztah k Etické komisi univerzity

- 1) Jestliže má ombudsosoba důvodné podezření, že došlo k porušení Etického kodexu univerzity, má ombudsosoba právo podat podnět Etické komisi univerzity i v případě, že není členem akademické obce univerzity.
- 2) Ombudsosoba může být pozvána na jednání Etické komise univerzity na žádost jejího předsedy/předsedkyně. Toto neplatí pro projednávání podnětu, který Etické komisi univerzity podala ombudsosoba sama.
- 3) V případě podnětu proti postupu Etické komise univerzity, své závěry ombudsosoba sděluje předsedovi/předsedkyni Etické komise univerzity a rektorovi/ce.

Čl. VIII

Platnost a účinnost

Tato Směrnice rektora nabývá platnosti a účinnosti dne 22. února 2024.